

rakteren af Ringdannelse, burde Samfundet overtage Virksomheden. Jeg ved ikke, om der er andre Veje at gaa, men jeg er bange for, at hvis vi vil gaa de Veje, saa svigter det ærede Medlem. Saa kommer der vist Ytringer om, at vi skal vogte os for at slagte Guldhønen, saa kommer der Bemærkninger om, at det private Initiativ er vist det bedste.

Det ærede Medlem sagde i en anden Forbindelse, at Princippernes Holdbarhed skal staa deres Prøve i kritiske Tider. Jeg synes, at det ærede Medlem er højst uheldig, naar han kommer med denne Udtalelse lige efter at have nævnt, hvorledes Privatkapitalismen, de private Erhverv, netop nu misbruger Krigssituationen. Det gav han selv et levende Billede af, og jeg synes derfor, at vi maa være klar over, at det her anførte Princip har ikke staaet sin Prøve. Men han benyttede Udtrykket Princippernes Holdbarhed under Hensyn til, at Socialdemokraterne skulde have svigtet deres Principer overfor det militære Spørgsmaal, overfor de indirekte Skatter o. s. v. Derom sagde han, at det kan ikke nytte, at Socialdemokraterne i Magsvejr, under normale Forhold, kræver Afrustning og bekæmper Militarismen, naar de i en kritisk Situation svigter disse Principer, og deri har han fuldkommen Ret. Principperne vilde ikke holde Stik, hvis de svigtedes i en kritisk Situation. Men det ærede Medlem ved — Medlemmerne af Finansudvalget ved det nemlig —, at Socialdemokraterne netop ikke har svigtet eller ændret deres Opfattelse, da Krigen udbrød eller under Krigen. Og naar jeg opfrisker det ærede Medlems Hukommelse, vil han indse, hvorledes Socialdemokraternes Stilling har været lige siden Verdenskrigens Udbrud. I August eller September 1914 fremkom i Finansudvalget et Forslag fra et Medlem om, at Udvalget skulde rette en Henvendelse til Forsvarsministeren om at hjemsende en eller to Aargange af den sjællandske Hærstyrke. Dertil svarede Socialdemokraterne, at de ikke vilde være med til at rette denne Opfordring til Forsvarsministeren, for deri vilde ligge, at de mente, at naar en eller to Aargange blev hjemsendt, var Resten, som det skulde være. Vi erklærede i Finansudvalget straks ved Krigens Udbrud, at vi overhovedet ikke

ønskede nogen som helst Sikringsstyrke indkaldt og ikke havde ringeste Tro til, at en Sikringsstyrke eller militære Forberedelser kan hjælpe Danmark under en Krigssituation. Det er vor Opfattelse. Kan man saa sige, at vi svigtede vore Principer i et afgørende Øjeblik? Jeg kan tilføje, at hver Gang Lejlighed har budt sig, har Socialdemokraterne meddelt, at de ønskede Sikringsstyrken hjemsendt eller begrænset til det mindst mulige.

Men hvorfor stillede vi saa ikke Forslag om, at de trufne Foranstaltninger ikke skulde vedblive at bestaa? Vi skulde have stillet Forslag om, at der overhovedet ikke skulde foretages noget! Men Ministeriet meddelte, og vi var enige med Ministeriet herom, at det vilde være det mest skæbnesvangre af alt at begynde en hidsig indre Kamp om Forsvarssagen her under Krigen. Vi har her fire lige store politiske Partier, hver med sit militære Program, Højrepartiet paa den ene Fløj, Socialdemokratiet paa den anden Fløj. Socialdemokratiet krævede Afrustning, Højrepartiet krævede vidtgaaende militære Foranstaltninger, og derimellem to Partier med større eller mindre Krav til den militære Ordning. Men under Krigssituationen at ville begynde at føre en Kamp som den, der førtes i 1909, kan vi sikkert alle være enige om, vilde være saa uheldigt, som tænkes kunde. Derfor maatte Partierne resignere og forstaa, at her kan den enkelte ikke faa sin Villie, her er man nødt til at vente, til der kommer en Tid, hvor vi igen kan lade Meningerne brydes. Men naar vi fra først til sidst erklærer, at vi intet ønsker i saa Henseende, skal der en Mand, der har saa ondt ved at fatte andres Meninger som det ærede Medlem fra Kolding, til at fortælle, at vi har svigtet vore Principer i dette Tilfælde.

Det, der gælder om det militære Spørgsmaal, gælder om vor Stilling til de indirekte Skatter. Hvis Socialdemokraterne, da vi fik disse Skattelove, havde sagt: Vi har ganske vist været Modstandere af indirekte Skatter, men vi erkender nu, at det er nødvendigt at skride til dem for at faa de fornødne Penge, for nu kommer der en kritisk Situation, kunde man have sagt, at vi havde svigtet vore Principer, men vi viste ved Forslag, som